

Műleírás

Szurgent Gerda

Képi ábrázolás

Festészet specializáció

Kaposvár

2024

Magyar Agrár – és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Képi ábrázolás szak

Határátlépés

Konzulens: Jancsikityné Lieber Erzsébet DLA
egyetemi docens

Készítette: Szurgent Gerda
H2QVCK
BA/Nappali

Intézet: MATE-RRMI

MATE – Kaposvári Campus –
Rippl-Rónai Művészeti Intézet
2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
a. Kiindulás.....	4
b. Témaválasztás	8
c. Mi a ruha?.....	9
2. Elvetett koncepció	12
3. A Koncepció leírása	17
4. Kutatás.....	20
5. Példák az anyag használatra	28
6. Anyagpróbák, kísérletek.....	30
7. Munkafolyamat	34
8. Összegzés	45
9. Irodalomjegyzék.....	46
10. Hivatkozások	46
11. Képjegyzék.....	47
12. Köszönetnyilvánítás	50

1. Bevezetés

a. Kiindulás

Képzőművészet, divat vagy jelmez? Egyáltalán szét kell-e választanunk a művészetet különböző részekre? Miért fontos az, hogy valamit be tudjunk határolni, és egyáltalán ki szabja meg, hogy mi fér bele a művészet fogalomkörébe? Ezek a kérdések merültek fel bennem, amikor a diplomamunkámmal kezdtem el foglalkozni.

Kislánykoromban, a nővéremmel gyakorta varrtunk ruhákat a babáinknak. Akkoriban ez csak egy lányos hobbinak tűnt, amiről úgy gondoltam, hogy úgyis „ki fogom nőni”. Amikor elérkezett az utolsó évem a középiskolában, még nem voltam benne biztos, hogy milyen hivatást fogok választani magamnak, viszont azt tudtam, hogy művészettel szeretnék foglalkozni, és ekkor bukkantam rá a Jelky András Iparművészeti Szakgimnáziumra, ahol Divat- és stílustervezőként kezdtem el tanulni. Itt sok mindent megtanultam az anyaghasználatról, varrásról, tervezésről, szerkesztésről. Arról, hogy hogyan épülnek fel egy ruha megálmodásának a fázisai.

Azonban, nem csak a gyakorlati tudásomat gyarapíthattam itt. Gyakran jártunk kiállításokra, múzeumokba, előadásokra is. A tematikájuk leginkább a divat felé orientálódott. Az egyik legnagyobb hatást a 2019-ben megnyílt Out of the Box című kiállítás gyakorolta rám, amely a Ludwig Múzeumba volt látható, és Király Tamás művészetét dolgozta fel.

1. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 1.)

2. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 2.)

3. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 3.)

Illetve Budapesten a Bajcsy-Zsilinszky út és az Oktogon között és az Andrásy út mindkét oldalán ideiglenes kiállítást tekinthettünk meg a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége által, melynek egy része kapcsolódott a divathoz is.

4. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 1.)

6. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 3.)

5. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 2.)

b. Témaválasztás

Amikor a szakdolgozati témám kiválasztására került sor, akkor eszembe jutottak ezek a régi emlékek, és felidéztem a Király Tamás kiállítást, amely 2019. júliusától szeptemberig volt látogatható. Király Tamást gyakran hívják divattervezőnek, azonban ez nem releváns megfogalmazás a művészetét tekintve.

Egyszerre készített ruhaszobrokat, performance-kellékeket és olykor hordható öltözékeket is. Művészete, és gondolkodásmódja inspiráló hatással volt rám. Egy interjúban Király így nyilatkozott az anyagokról, amiket felhasznált: „*..az Ecserin vett holmiból, talált tárgyakkól, anyagokból biztosítótűk, szigetelőszalag segítségével valami mást csináljak. Kialakítottam egy receptúrát: minden ruhadarabot máshol, nem rendeltetésszerűen használtam fel, és egészen izgalmas, kifejező dolgok születtek.*”¹A diplomamunkám célja az lett, hogy én is hasonló alkotást készítssek. A munkámmal azt szeretném elérni, hogy különféle „hordhatatlan”, nem textilanyagokból ruhaképet készítssek. A diplomamunkám ezért is kapta ezt a címet: „Határátlépés. Ruha, mint kép, kép mint ruha”, mivel nehéz behatárolni a munkám műfaját. Illetve, szerettem volna a saját komfortzónámból is kilépni, mivel teljesen más textil alapú ruhát készíteni (amit már előző tanulmányaim során megtettem.)

A munkámmal át szeretném hidalni a képzőművészet és a divat határait, ahogyan ezt Király Tamás is tette. A koncepcióm lényege tehát, hogy egy kollázsruhát fogok készíteni, aminek a fő alapanyaga kartondobozok darabjaiból fog állni. A ruhához uszályt fogok készíteni, amellyel a teret is szeretném belevonni az alkotásba.

¹ https://centrifuga.blog.hu/2010/07/02/ruhak_a_magasban_ica_kiraly_tamas_divattervezonel

c. Mi a ruha?

„A ruha jelentése az értelmező szótár szerint: Az ember testét takaró, rendszerint textilanyagból való készítmény (a fejfedő és a lábbeli kivételével).”²

A Magyar nyelvi Szolgáltató Iroda ezt határozza meg a ruha definíciójaként. Szerettem volna egy másik forrást is keresni a meghatározására, ezért a Textil és divat ABC könyvből kerestem ki ezt az információt:

*„**Ruha**, egy vagy két részes ruházati termék, amelynek felsőrésze a felsőtestet fedi, alsó része - a szoknya rész - az alsótestet különböző hosszúságban borítja be.”³*

Számomra viszont: eszköz. Arra, hogy megmutassam, hogy ki is vagyok valójában, milyen a személyiségem. Az öltözködésünk által is kommunikálhatunk egymással. Véleményem szerint ugyanúgy működik, mint a testbeszéd. Az, hogy mi tetszik nekünk, az egyfajta lenyomat.

A ruháink emlékeket is hordoznak magukkal. Amikor meghal egy szerettünk, elpakoljuk a tárgyaikat, fotóikat, és a ruháikat is. Melyik a legszemélyesebb mégis ezek közül? Úgy gondolom, az, amit hordott. Rajta maradhatott a kedvenc parfümjének az illata, hozzáért a bőréhez és a hajához. Közelséget képezett vele.

Kudász Gábor Arion anyja halálakor, az ő személyes tárgyait fotózta le. Köztük, a ruháit, mit sem bizonyítva jobban, hogy a ruháinknak, milyen személyes vonatkozásai lehetnek.

”Kudász Emese festőművész 2010. november 22-én hunyt el. A következő években fia, Kudász Gábor Arion a teljes hagyatékát feldolgozta és katalogizálta, az emlékezés mechanikáját feltáró egyfajta útmutató létrehozásának szándéka vezette. A művészi kutatás során megbomló, a csakis Kudász Emesére jellemző, általa teremtett és őt körülvevő rend réseiből személyiségének rejtett vonásai és tárgyainak addig ismeretlen összefüggésrendszere bontakozott ki, amelyről utólag már nem állítható bizonyossággal, hogy korábban is létezett-e, vagy csak a beavatkozás szüleménye.”⁴

² <https://e-nyelv.hu/2018-12-27/ruha/>

³ Textil és divat ABC,
Okisz Kiadó
Kiadás éve: 1982, Szerkesztő: Mátrai Péter, Nyomda: OKISZ Labor Nyomda

⁴ https://galeria.index.hu/kult/2014/01/22/kudasz_gabor_arion_-_memorabilia/

7. ábra: Kudász Gábor Arion – Memorabilia (részlet)

Az, hogy mit viselünk, egyszerre intim, és egyszerre nyilvános. Ez a hozzánk legközelebb álló dolog, mellyel emléket képezünk a többi emberben. Ha valakivel ismerkedünk nem csak a külső, és belső jegyeit figyeljük meg, hanem az öltözködését is, és megragad az is az emlékezetünkbe, hogy a nekünk fontos személy, azon a különleges napon, éppen milyen ruhát viselt.

Milyen érdekes, hogy amikor visszaemlékezünk azokra a pillanatokra, amit egy szeretett személlyel töltöttünk el, akkor se inkább a személyre, hanem a bőrének az illatára, vagy inkább a ruhájának a tapintására emlékszünk, arra, hogy milyen érzést váltott ki abban a pillanatban az az ember belőlünk. Mi sem mutatja tehát jobban, hogy az érzékeink mennyire fontosak.

A ruháink egyébként a kor dokumentumai is. Az, hogy mit viselünk, pontosan megmutatja azt is, hogy abban az időszakban mi volt éppen divatban.

Mindig is vonzottak a különleges ruhadarabok. Bőszabású, érdekes formavilágú, nyújtott, szakadt, tördelt ruhák, melyekben valamilyen plusz található. Azt hiszem, ez a zenei ízlésem miatt is alakulhatott ki. Tizenéves koromban kezdtem el grunge zenét hallgatni, amely nagy hatást gyakorolt az öltözködésemmre és a személyiségemre is.

A grunge jellemző ruhadarabjai az olcsó, turkálóból is könnyen beszerezhető: szakadt, kopott, bőszabású ruhadarabok. A Rockbook.hu így ír erről a stílusról:

„ A grunge-fanok a régióban úgy érezték, hogy a média túlzott fontosságot tulajdonított a grunge-zenészek által hordott ruháknak, mint ahogy a többi apró helyi kulturális sajátosságnak is. Az általánosan elterjedt ruházat a korai években a punkos ízlés és az

átlagos mindennapi viselet keveréke volt (legjellemzőbb ruhadarab: flaneling). Ez a „divat” nem a feltűnési vágy miatt alakult ki, de az ilyen ruhadarabok könnyű megfizethetősége, valamint a régió hűvös éghajlatához illő melegsége által mégis elterjedt. A kilencvenes évek elején a divatipar széles réteget célzott meg a „grunge divat”-tal, elég magas árat felszámítva a szerintük a grunge-régióban divatos ruhákért. A média ebből kiindulva egész kultúrát teremtett a grunge-ból, a Generation X számára mondvacsinált másolatot készítve az előző generáció hippie mozgalmaról.”⁵

A szövegből kiragadott részlet pontosan rátapint a lényegre. Miszerint a grunge egy olyan stílus, ami nem a vagyoni mivoltját akarja az adott embernek megmutatni, sokkal inkább ez azért egy egyfajta stílus, mert nem akar az lenni. Nem számít, hogy mi-mivel illik, vagy éppen nem illik össze, ahogyan az sem, hogy honnan vásárolják a követői a ruhadarabjaikat. A Képirás című internetes folyóiratban, a hiba esztétikáját taglalják, különböző művészek által. Ez a „hiba” az én alkotásomban is fellelhető, az anyag foszlása, tépettsége miatt. Bár, a hiba mindenben fellelhető, a természetben, az emberekben és az állatokban is, de, talán ez a tökéletlenség varázsolja az egészet különlegessé és egyedivé.

„A kreativitás egyik alapeleme a kockáztatás, az ismeretlen kimenet lehetőségének, a hibázás rizikójának a felvállalása. Így van ez a tudomány porondján is. »Aki még sosem követett el hibát, valószínűleg még sosem próbált semmi új dolgot.« – állapítja meg Albert Einstein. A hiba gyakran nem csupán a kísérlet velejárója, hanem az eredmény éppen általa születik meg, a hibát mintegy magába olvasztva. Carl Gustav Jung megfogalmazásával élve: »Mindig van hiba a kristályban.« (...) „Abban a helyzetben tehát, amikor a kortárs művészetben az egyes művek autonóm módon maguk teremtik meg saját stílárát, műfaji stb. eszközeiket, a hiba általános definíciója a művészet területén mintha érvényét veszítené. A korábbi, vagy akár a meglévő szabályoktól való eltérés, a »tökéletlenség«, az elrontás nem egyszerűen használható metódusok, hanem a továbblépés alappillérei. Ha a műbe emelt »hiba« képzőművészeti eredményhez vezet, ha az idea esetenként éppen általa válik ideállá, felmerül a kérdés: hiba-e egyáltalán a »hiba.«” (Lieber Erzsébet: Szövehiba – Kaotikus-e a műalkotás és az azt övező valóság kapcsolata?”⁶

⁵ <https://www.rockbook.hu/st%C3%ADlusok/grunge>

⁶ <https://kepiras.com/2019/04/lieber-erzsebet-szovethiba-kaotikus-e-a-mualkotas-es-az-azt-ovezo-valosag-kapcsolata/>

2. Elvetett koncepció

Az eredeti ötletem az volt, hogy a munkám során három torzót fogok kiállítani, melyekre különböző anyagokból hordhatatlan ruhákat tervezek, és ezeket egy installációs környezetbe helyeztem volna el. A babák téri elhelyezésére különböző ötleteim voltak.

3. ábra: terv az installálásra, szkennelt kézi rajz (1)

Az első ötletem szerint, a három babát, és a rajtalévő kartonruhákat más-más magasságban lógattam volna fel a galéria mennyezetére. A háttérrel úgy képzeltem el, hogy spárgával absztrakt, körbejárható mintát, egy dekorációs elemet fogok elkészíteni.

Az ezt követő tervemben a három torzót, és a rajta lévő ruhákat, illetve testékszereket különböző magasságban lógattam volna fel. Az installációs környezetében törött tükröket használtam volna fel, amik torzók alatt lennének elhelyezve, akár különböző fényel megvilágítva. Ezzel az emlékek törékenységét, illékonyágát szerettem volna hangsúlyozni.

4. ábra: terv az installálásra, szkennelt kézi rajz (2)

5. ábra: terv az installálásra, Photoshopban készített látványkép

A harmadik ötletem az volt, hogy a két szélső torzót egy-egy posztamensen helyezném el. A középső babát a földön, vagy belelógattam volna a térbe, és a talajtól egy pár centire helyezkedett volna el. A háttérbe falapra a kartonokból készült kollázst készítettem volna.

A munkafolyamatot tekintve eleinte kisebb méretben gondolkoztam, és dekorációs bábun próbáltam le az apróra összetépett kartondobozokat. Viszont úgy éreztem, hogy ez a módszer nem működik, mivel a valóságban a nagyobb felületen teljesen máshogy fog mutatni. Ezért három torzót vásároltam, és azon kezdtem el dolgozni. Azonban kis nehézséget okozott a ruhák készítése. Mivel még ilyen anyaggal nem dolgoztam egy ruha megalkotásakor, ezért a kartonokból kis részeket vágtam ki sniccerel, és azok felületét munkáltam meg, tépéssel és ollóval mintákat képeztem rajtuk.

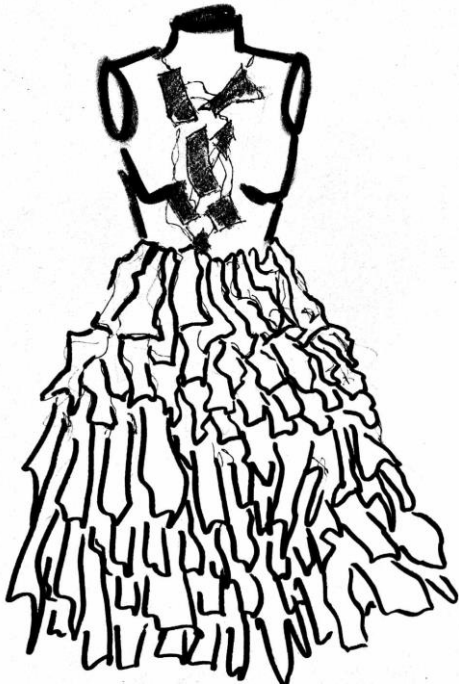

6. ábra: kép az elvetett ötletéről (1)

Az installációs környezethez igazodva terveztem meg a torzón lévő ruhákat. Az első ruhám tervének alapja az volt, hogy törött tükör darabokkal dolgozzak. Először egy korábbi egyedi grafika munkámnál használtam ezeket.

Miközben a rajzot készítettem, elkezdtem foglalkozni ennek az anyagnak a mondanivalójával. A tükör számomra a valóságot mutatja, de egyben torz is lehet. Ha belenézünk, meglátjuk az igazi arcunkat, amit a belsők nem láthat. Viszont felmerülhet bennünk az a kérdés, hogy akkor vajon mi a valóság? Amit én látok, vagy amit a tükör mutat? Továbbá, a tükör időbelisége is elkezdett foglalkoztatni. Bemutat egy pillanatot, amit csak akkor, abban az időben láthatunk. Ezek az értelmezések rokoniak lehetnek az emlékezéshez is. Így összekötöttem a kettőt.

Az volt a tervem, hogy a tükördarabok felhasználásával a mellrészt egy elszakadt harisnyával takarnám el, és a derekától kezdve kartonból készített szoknyát viselt volna a próbababám. A szoknya az alábbiak szerint nézett volna ki:

7. ábra: terv a szoknyához

A konzultáció során a tanáraink arra a felismerésre juttattak, hogy a tükör egy nagyon durva alapanyag lehet, amely sérülést okozhat. Még akkor is, ha ezt az ékszert nem konkrét emberi viselésre terveztem, mégis egyfajta agresszivitást sugároz. Úgy gondoltam, hogy a diplomunkámmal én nem ezt szeretném kifejezni, ezért ezt az ötletet teljesen elvettem.

A második próbababa a kartonból leszedett papírdarabokból patchwork-szerű megoldással készített miniruhát viselt volna.

8. ábra: kép az elvetett ötletéről (2)

9. ábra: kép az elvetett ötletéről (3)

Az oktatóim azt a gondolatmenetet erősítették fel bennem a ruhát látván, hogy ez talán nem elég esztétikus, és ruhához méltó megjelenés. Az volt a kérésük felém, hogy jobban egyértelműsítsem a ruha alakiságát, és legyen rendszere, átgondoltsága.

A harmadik ruhámban egy újabb anyagot szerettem volna kollázsolni a kartonok közé. Ez pedig a kazettaszalag volt, melynek az értelmezése további gondolatokat vetett volna fel az emlékek és az érzékek terén.

10. ábra: kép az elvetett ötletről (4)

A kollektív konzultációkon való egyeztetések után sokat gondolkoztam, hogy mi lenne a megfelelő nyelv a mondanivalóm közlésére, ezért egy másik irányba indultam el. Terveim leegyszerűsödtek, és végül úgy döntöttem, hogy csak egyetlen ruhát fogok elkészíteni. Viszont ezt monumentálisan szerettem volna megoldani. A koncepcióm lényege tehát az lett, hogy egy körbejárható kollázsruhát fogok kivitelezni, amely minden nézetből izgalmas és érdekes lehet a néző számára.

3. A Koncepció leírása

Egyféle lenyomatot szeretnék képezni a kollázsruhámmal. Egy töredéket belőlem, valamint az életünkből, és a szokásainkból. Ezért is a fő jellemzői az alkotásomnak a szakadt, tépett megoldások.

Emellett a munkámmal szeretném felhívni a figyelmet a fenntarthatóságra. Bármiből lehet ruhát alkotni, és úgy gondolom, bármi lehet művészet, ha az elég értékes gondolatot vet fel. Többen az avantgárd alkotók közül, így pl. Marcel Duchamp is feszegették a művészet határait, legradikálisabban a dadaizmus irányzatához kapcsolódva. Gondoljunk csak a Forrás című munkájára, mely megbotránkoztatta a kor művészeit is.

Véleményem szerint, egy művésznak bátornak kell lennie, és néha megbotránkoztató dolgot kell alkotnia, hogy felhívja a figyelmet az alkotás fontosságára. A művészet sosem lehet unalmas, mindig új, és új kihívásokat kell keresnünk benne. Megragadni egy gondolatot, és

azt átdolgozni, kísérletezni vele. Néha feszegetnünk kell, vagy éppen átlépni a saját határainkat.

A munkámmal egy bátor dolgot szeretnék tehát én is alkotni, amely megragad az emberek emlékezetében, ugyanúgy, ahogy egy-egy kedvenc ruhadarab is.

A fenntarthatóság fontos szerepet tölt be az életemben. Az OKJ-s tanulmányom végeztével már foglalkoztam a zero waste gondolattal. Akkor egy három ruhadarabból álló kollekciót terveztem, melynek alapanyagai 100 % gyapjúból készült filc és egy munkaruházat volt, a láthatósági mellény.

Amikor jobban beledolgoztam magam a témába, akkor jöttem rá, hogy milyen sokféleképpen fel lehet használni valamit, és nem minden szemét, amit mi annak gondolunk, mert lehet az másnak egy értékes elem.

Amikor a diplomamunkámmal kezdtem el foglalkozni, eleinte sokat gondolkoztam azon, hogy vajon milyen anyagból készíthetném el a ruhákat.

Nyaranként felszolgálóként dolgozom egy hotelben. A szállítók rendszerint kartondobozokban hozzák oda az áruikat. Ha a termékeket kivesszük belőle, a dobozokat szelektíven gyűjtjük. Egy nap, amikor elsétáltam ezekkel a dobozokkal a szemeteshez, azt láttam, hogy az egyik karton kicsit meg volt tépázva. Érdekesnek találtam ezt a felületet, és elkezdtem azon gondolkodni, hogy mi lenne, ha ezekkel a dobozokkal kísérleteznék a diplomamunkám során. Így ezt az anyagot főelemként képzeltem el. A kartonpapír foszlása egyben az emlékek mulandóságát is eszembe juttatta. Az emlékek az életünk részei. Sok kortárs művészt megihletett már ez a téma. *Köztük van Guttman Barbara is, aki egy olyan installációt készített Zentán (Szerbiában), a volt szefárd zsinagóga homlokzatán, amely a Zchor זכור héber nyelvű címet kapta, melynek magyar jelentése: emlékezz. A koncepciója az volt, hogy hét darab papíralapú alkotást összehajtogatott, és ezt belehelyezte a zsinagóga falának a repedéseibe, és otthagya őket rábízva az időjárásra, és a sorsra, hogy azt tegyen vele, amit akar. A projekthez még hozzátartozott az is, hogy a művész közönséget hívott be, akik szintén elhelyeztek kisebb rajzokat a falba, és ezzel emléket állítottak 1500 zsidó embernek, akik valaha a várost lakták. Ez a tradíció egyébként zsidó eredetű. Guttman Jeruzsálemben tanult művészetet, így nem meglepő, hogy művészetére ez a kulturális környezet is hatott. A hagyomány lényege, hogy a Sírátófal köveibe papírdarabokat helyeznek el. Ezek általában imákat, vagy kéréseket tartalmaznak. A rajzolt, és festett munkáihoz Hugo*

*A. Roelle Beszélgetések az ellenféllel című könyve adta az ihletet, amely egy gyermek elvesztéséről és a halálról szól.*⁷

A művész honlapjáról ezt az idézetet szeretném beemelni, ami szerintem tökéletesen összefoglalja az emlékezés lényegét:

*„Az emlékezés a zsidó (és nem csak a zsidó) tradíció egyik fontos oszlopa, ami az identitást, illetve az emberek közötti törődést, kapcsolatokat erősíti.”*⁸

4. ábra: Guttman Barbara: Zchor, installáció 1. kép

5. ábra: Guttman Barbara: Zchor, installáció 2. kép

Az emlékeink olyanok, mint a foszlott papír. Idővel nehéz visszaemlékeznünk bizonyos eseményekre, ezért megkopnak. Már nem a pontos képet kapjuk, de mégis, ha összerakjuk ezeket a kis emlékképeket, egy kerek egészé válik az életünk. Minden logikusnak tűnik

⁷ <http://barbaraguttmanew.blogspot.com/p/zchor-heb-remember-installation.html>

⁸ <http://barbaraguttmanew.blogspot.com/p/zchor-heb-remember-installation.html>

később, és úgy érezzük, hogy semmi sem véletlen, ami megtörtént velünk. Kollázsruhám apró kartondarabjai semmit sem jelentenének, ha nem egy kerek egészet formálnának meg. Részletei is fontosak azonban. Mindegyik darab egyedi megmunkálással készült. Van, amelyiknél a karton hullámai látszanak, van, ahol szinte geometriai egységek, és van olyan, ami teljesen sima. Az emlékeink is ilyenek. Vannak jók és rosszak. Kockáztattunk már? Megbántunk-e? Hatással voltam a sorsom alakulására a döntéseimmel? A legnagyobb döntést idáig akkor hoztam meg az életemben, amikor eldöntöttem, hogy művészettel szeretnék foglalkozni. Akkor nagyon bátor voltam, annak ellenére, hogy mindenki ellenezte ezt a környezetemben. Mégis kiléptem a komfortzónámból, és azóta se bánom, hogy akkor átléptem a határomat. Ez egy olyan emlék a számomra, amely meghatározta későbbi életem alakulását. Általa bátrabb, erősebb lettem. Kiálltam magamért, és bebizonyítottam magamnak és a környezetemnek is, hogy nem véletlenül vagyok ott, ahol.

4. Kutatás

A kutatás további részében hazai és külföldi tervezőket kerestem, akik hasonló témát dolgoznak fel. Tehát, olyan ruhákat hordanak, amelyeket nem ready to wear alapon készültek. Sőt, sokkal inkább a művészeti jelleg volt fontosabb az alkotás során.

A TERIKE FROM BUDAPEST című online magazinban Királyról és Vivienne Westwoodról olvashatunk egy cikket. A két tervezőt az író olyan módon hasonlítja össze, hogy mind a két divattervező nem-financiális okok miatt tervezett.

„ A New Age Stúdió punk butikban a legkülönbözőbb anyagokból (például szemeteszásákból, purhabból, fácánlábból) készített ruháit lehetett fellelni – de fontos megjegyezni, hogy divatkreációi kapcsán az eladhatóság és a viselhetőség nem volt fontos szempont, így nem is adott el bárkinek bármit.”⁹

Király a hazai divat berkekben egy ismert és elismert művész. Alkotásaival olyat képvisel, ami átlép az iparművészetből a képzőművészetbe. Ezzel feszegetve a saját és a műfaji határokat is. Nagy hatással volt az avantgárd divatra is. Alkotásaiba beleszötte a '80-as évek szocialista vonulatát is. A felsoroltakat figyelembe véve, tehát életműve méltó kiállítóteret kapott a Ludwig Múzeumban 2019 -ben.

⁹ <https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/>

Amikor először jártam a kiállításon egy nagyon furcsa érzés fogott el, egyszerre volt félelmetes, humoros és utópisztikus hatása a bemutatott ruhadaraboknak.

5. ábra: Király Tamás ruhái a kifutón, link a kép webhelyéről:

https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/?fbclid=IwAR3_G_EFOAwQvhB2LQ7wz6FxJR8sh99_63gHF27hgojbpNbpYvTvWoetA-o

6. Király Tamás ruhái fotón, link a webhelyről:

https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/?fbclid=IwAR3_G_EFOAwQvhB2LQ7wz6FxJR8sh99_63gHF27hgojbpNbpYvTvWoetA-o

Király Tamás egyébként soha sem nyitott butikot, ahol felpróbálhatták volna a látogatók a ruháit, mégis egy interjújában azt nyilatkozta, ha egyszer mégis nyitna, az inkább egy performanszhoz hasonlítana, mivel számára a show a fontosabb. Egy groteszk képzetet akart megvalósítani.

Király halála sokakat megrendített. Úgy hiszem, ő kiemelkedő művész volt, aki mert más lenni. Átmerte lépni a határait, és nem félt attól, hogy mi lesz ezután.

2014 –be Fazekas Orsolya Királyról egy emlékkönyvet írt, szerettei interjúi alapján. Egyik barátja ezekkel a szavakkal illette Tamást:

„Nem egyszerűen arról van szó, hogy külföldön ő híres volt, Magyarországon pedig kevésbé, hanem inkább azt mondanám, hogy ő egy művész volt. Egy divatművész. És ennek egy

bizonyos vetülete megjelent itt Magyarországon, de igazán nem tudták leképezni, csak úgy, hogy “külföldön híres” divattervező. Mintha ő is olyan lenne, mint ők itt. Akik szintén művészek természetesen. Miközben ő egy divatművész. Ahogyan mások nem. Ez az igazi különbség közöttük. Csak külföldön egy divatművész valahogy könnyebben interpretálható.”¹⁰

Fontos-e mégis behatárolni, hogy Király milyen művésznek számított, és egyáltalán mikor számít valaki művésznek? Ha már volt kiállítása, ha művészeti egyetemre jár, vagy éppen már akkor is, ha a fiókjába rejtegeti a rajzait? Sokszor nem érzem magam művésznek, pedig már volt kiállítva a munkám, művészeti egyetemre járok, és művészeti végzettségem is van. Mégis úgy gondolom, hogy nincs bennem elég filozófiai gondolat, ahhoz, hogy bátran azt mondjam, hogy *művész* vagyok. Inkább nevezném magam alkotónak. Műfajtól függetlenül az alkotás örömmel tölt el, belső kényszert érzek arra, hogy létrehozzak valamit. Egy divattervező elmondhatja vajon magáról, hogy művész? Én úgy gondolom, hogy igen. Formát, mintát létrehozni, anyagokkal dolgozni nem kis feladat.

A fent említett gondolatokat úgy zárnám le, hogy számomra az a művész, aki valamivel kiemelkedik a tömegből, a többi alkotó közül. Bátrát alkot, és nem fél kockáztatni. Az a vágyam, hogy a diplomamunkám, fontos gondolatokat ébresszen a közönségben, és ezáltal elmondhassam magamról, hogy *művész* lettem.

Egy másik interjúból kiragadott részletet pedig azért vettem alapul, mert összefoglalja azt, hogy Király miért ezeket a hétköznapi hordásra alkalmatlan ruhaszobrokat vette alapul az ipar igényei helyett.

“Neki nem árucikké kellett változtatnia a műveit és önmagát, hanem ki kellett szabadítania a ruha - és a divattervezést az ipar fennhatósága alól, s megalapítania az ipartól független divatművészetet, az ’öltözködést’ pedig (amely fogalmat a kezdetektől tudatos és forradalmi módon alkalmazta - a Király Factory első számú filozófia termékként) az önkifejezés művészetévé emelnie.”¹¹

¹⁰ Csak vállfákat hozzatok!

Király Tamás, a divatművész

Alinea Kiadó

Kiadás éve: 2014, Kiadás helye: Budapest, Szerző: Fazekas Orsolya, Szerkesztő: Golubeff Lóránt

ISBN szám: 9786155303623

¹¹ Csak vállfákat hozzatok!

Király Tamás, a divatművész

Alinea Kiadó

Kiadás éve: 2014, Kiadás helye: Budapest, Szerző: Fazekas Orsolya, Szerkesztő: Golubeff Lóránt

ISBN szám: 9786155303623

A további kutatásom során egy másik könyvet vettem alapul. Címe: A divat története a 20. században, melynek szerzői Reiko Koga és Junko Nishiyama. A legfontosabb tartalmak számomra: a 218. és 219. oldalon volt található. Itt Paco Rabanne alumíniumlemezből készült ruháiról láthatunk fotókat, és írást.

„1966-ban mutatták be Paco Rabanne első haute couture-kollekcióját. Rabanne szakított a jól bevált hagyománnyal, miszerint a ruháknak mindenáron textilből kell készülniük, és sokakat meghökkentett újszerű anyagokból, például műanyagból kreált modelljeivel. Az itt látható két ruha Rabanne korai munkája. A szervesetlen „fémszövet” éles kontrasztot alkot a test bőrével. A hatvanas években a fémes csillogás több területen, így például a művészetben és a filmben is a figyelem középpontjába került.”¹²

7. Paco Rabanne miniruhája alumíniumlemezből és rézdrótból 1. (a képeket a lábjegyzékben említett könyvből fotóztam ki)
8. Paco Rabanne miniruhája alumíniumlemezből és rézdrótból 2. (a képeket a lábjegyzékben említett könyvből fotóztam ki)

¹² A divat története a 20. században

A Kyoto Costume Institute gyűjteménye

Taschen-Vince Kiadó, Taschen 25 sorozat

Kiadás éve: 2012, Kiadás helye: Budapest, Szerző: Reiko Koga, Junko Nishiyama, Szerkesztő: Krén Katalin, Akiko Fukai, Fordító: Gabos Erika, Lektor: Dr. Dózsa Katalin

ISBN szám: 9783836536103

Johji Yamamoto fából, fekete gyapjuszövetből és zsanérokából álló ruhája által sokat inspirálódtam, mivel a karton sokkal merevebb egy egyszerű papírnál - nem is beszélve a kelméről - ezért korlátozottak a lehetőségeink, ha ezzel könnyedén szeretnénk bánni. A japán tervező ruhája merevséget, szilárdságot mutat, azonban mégis elegáns és extravagáns hatást kölcsönöz a ruhaforma tördelése. Geometrikus formái által egyszerre elegáns, és esztétikus a megjelenése. Teljesen a formára összpontosít.

9. ábra: Johji Yamamoto: Fából készült ruhája,

kép forrára: <https://www.metmuseum.org/toah/keywords/dress>

„Ehhez a modellhez tervezője fadarabokat és zsanérokot használt fel, csupa olyan anyagokat, melyeknek normális körülmények között semmi közük az öltözködéshez. A kreáció azt a benyomást kelti, mintha menekülni akarna az örök időkre mozdulatlanságba dermedt test elől...”¹³

Miután divattörténetileg a kutatásomat befejeztem, azután a kollázs és assemblage témájában kezdtem el keresni. A Modern Magyar Képtár 1981-es könyvében Paizs László munkáját tekinthettem meg.

¹³ A divat története a 20. században

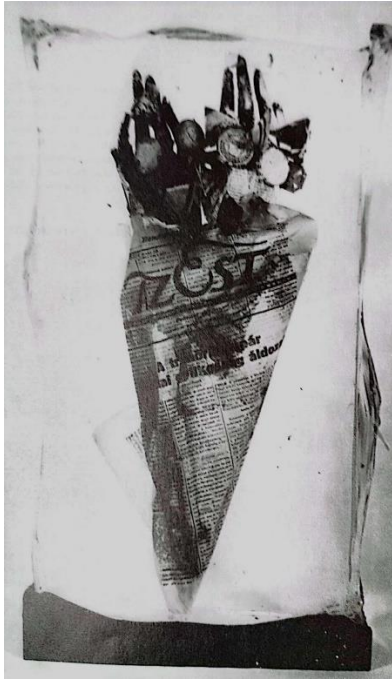
A Kyoto Costume Institute gyűjteménye

Taschen-Vince Kiadó, Taschen 25 sorozat

Kiadás éve: 2012, Kiadás helye: Budapest, Szerző: Reiko Koga, Junko Nishiqama, Szerkesztő: Krén Katalin,

Akiko Fukai, Fordító: Gabos Erika, Lektor: Dr. Dózsa Katalin

ISBN szám: 9783836536103

10. ábra: Paizs László munkája, 369. oldalon, (a képet a könyvből fotóztam ki)

„A beléjük maradt formák ritmusa teremt plasztikai feszültséget, esztétikai izgalmat. A statikus testbe fűrt bemélyedések dinamikus ellentétet jelentenek. A hasábot határoló sík lapok tükrözéssel megsokszorozzák a formát.”¹⁴

Majd egy másik könyvet vettem alapul. Hárs Éva Martyn Ferenc címűjét. A festő egy időben kollázsokat készített. Geometriai formái inspiráló hatással voltak rám.

“1962-63-ban három collage-t készített színes fanell- és vászondarabokból, festékes törlőrongyokból.”¹⁵

¹⁴ Modern Magyar Képtár Pécs
Corvina Kiadó

Kiadás éve: 1981, Kiadás helye: Budapest, Szerzők: Hárs Éva – Romváry Ferenc
ISBN szám: 9631308413

¹⁵ Martyn Ferenc

Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata

Kiadás éve: 1975, Kiadás helye: Budapest, Szerző: Hárs Éva

11. ábra: Martyn Ferenc munkája, 207. o., (a képet a könyvből fotóztam ki)

A két hivatkozás alapján arra jöttem rá, hogy a kollázsnál fontos szerepet tölt be, hogy a művész hogyan helyezi el a különböző anyagokat a felületen. Fontos a geometriai formája, és annak a mondanivalója.

5. Példák az anyag használatra

Amikor elkezdtem foglalkozni ezzel az anyaggal, és kutatni utána, hogy más művészek hogyan használják fel a kartont, nem is gondoltam volna, hogy ilyen sokoldalú, és hogy mennyi mindent lehet belőle alkotni. Novemberben voltam egy kiállításon a mumokban, a címe Imagination Factory volt, az alkotó pedig Elisabeth Wild. A tér falai kartondobozokból álltak, és a térnek voltak kis szobái, melyekben a bútorok mind-mind kartonból készültek.

6. ábra: Elisabeth Wild: Imagination Factory, mumok, Bécs (a képek saját fotóim, 2 db)

Monomi Ohno japán művész, szinte bármit képes megalkotni kartondobozból. Készített már cipőt, kisautókat, üdítő dobozt, de még chipses zacskót is. Legutóbbi kutatásomkor viszont még egy kartonból készült egyenruhára rátaláltam.

7. ábra: kép forrása: <https://contextus.hu/monomi-ohno-japan-szobrasz-kartondobozok/>

8. ábra: kép forrása: <https://contextus.hu/monomi-ohno-japan-szobrasz-kartondobozok/>

6. Anyagpróbák, kísérletek

Különbéle minőségű kartondobozok álltak a rendelkezésemre. Volt, aminek a külseje fehér papírral volt bevonva, ami kissé kemény volt, és volt, ami puha. A papírnak van száliránya, nincs ez másként a kartonnál se. Ezért mikor téptem az anyagot, akkor más-más alakzatot kaptam. Illetve a kartonok belseje hullámos volt, ami egy érdekes felületet képezett.

9. ábra: kísérlet, saját fotó (1)

10. ábra: kísérlet, saját fotó (2)

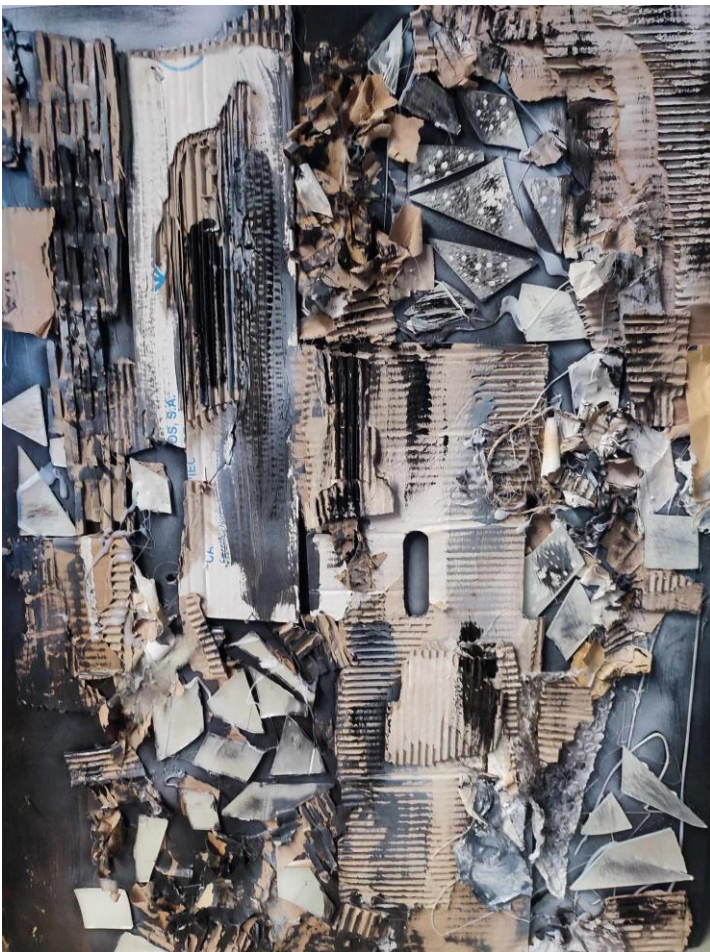
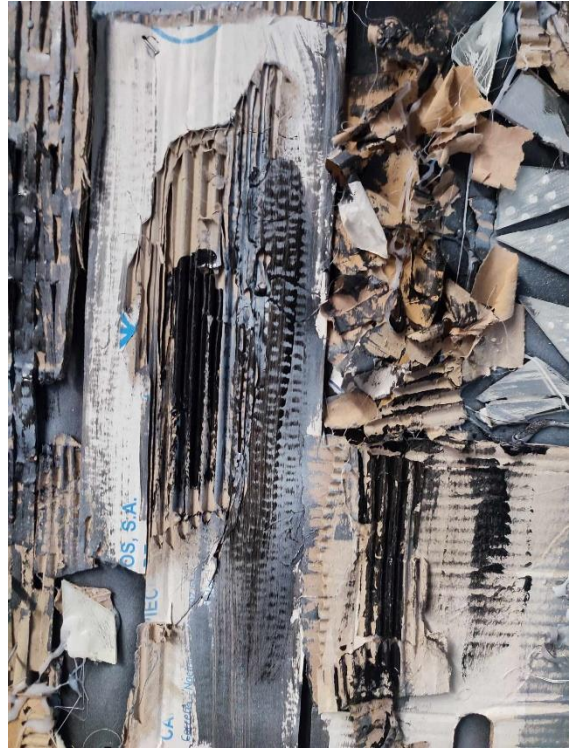
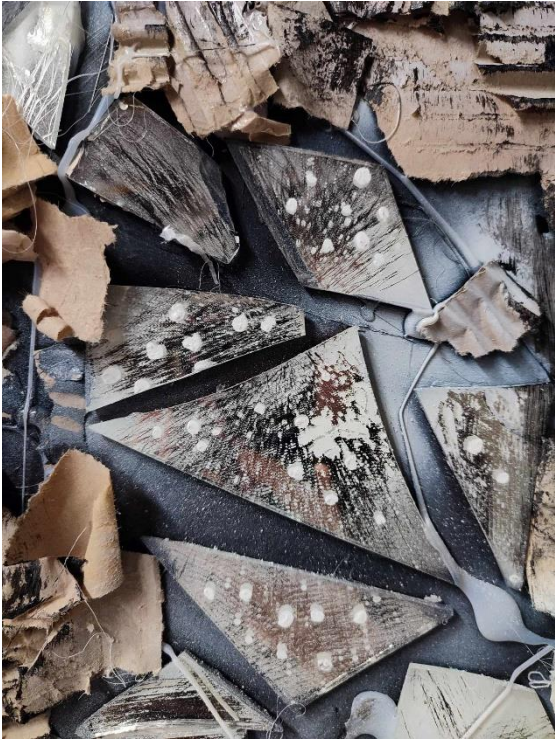

11. ábra: kísérlet, saját fotó (3)

12. ábra: kísérlet, saját fotó (4)

Ficzek Ferenc tanár úr kurzusán egy olyan feladatot kaptunk idén, melyre én két darabból álló assemblage –t készítettem. Hulladékanyagokat használtam fel ebben a munkámban is. Falap volt az alap, melyre kartonokdarabokat, kazettaszalagokat, spárgát, tükördarabokat, és egy cipőt is felapplikáltam. Később festékszórókkal, ragasztópisztollyal díszíttem. Ezzel egységessé téve az összképet. Említett munkám komoly alapot adott a diplomamunkámnak is. Hatására eldöntöttem, hogy a kollázsruhámban is hasonlóan járok el, lefestem a kartonok egyes részeit, és egyéb segédanyagot is fogok használni az egység érdekében.

13. ábra: munkám Ficzek tanár úr kurzusára, sorozat 1. része, saját fotók, (3 db)

14. ábra: munkám Ficzek tanár úr kurzusára, sorozat 2. része, saját fotók, (4 db)

7. Munkafolyamat

A divattervezők elsősorban formatervezők. Ahogy egy autót megterveznek, hogy formailag helyes és szép kialakítása legyen, ugyanúgy megterveznek egy ruhadarabot is. Az alkatrészek egymáshoz igazítása, a varrás, a minta, a fodrozódás mind fontos eleme a ruhának. Ez teszi egészé. Tehát a divattervezőknek tulajdonképpen a textil csak egy eszköz ahhoz, hogy az elképzelt formavilágot megalkothassák. Mi sem bizonyíthatná ezt jobban, hogy a mintaszabáskor a tervezők a modellezővel pauszpapírral próbálják le a megtervezett öltözetet, és ha elégedettek az eredménnyel, csak azután használják a kelmét.

Amikor a ruhadarabokat készítettem, nemcsak terveztem, hanem főként kísérleteztem azzal, hogy milyen anyag, mivel párosulna jobban, valamint azzal is, hogy hogyan munkáljam meg az anyagot.

Miután az eredeti koncepciómat, elvettem, az egyik régi tanáromat kerestem fel a volt iskolámból. Varga Viktória tervezést tanított nekem, és most is készséggel segített, amikor kivitelezésbeli problémákat vettem fel neki. Az ő javaslatára a próbababámnak egy papírmásé alapot készítettem, mivel a tanárain azt a kérést intézték felém, hogy a torzó ne legyen a diplomamunkám része, ezért a babát folpackkal fedtem le. Első réteggént vizes, összetépett papírdarabokat raktam fel, majd erre jött a tapétaragasztóval bekent réteg is. A harmadik és negyedik réteg már az összetépett kartonok voltak, melyeket megpróbáltam jól egymáshoz illeszteni, mivel különböző vastagságú, és méretű darabokat raktam össze.

15. ábra: munkafolyamat (2 kép), készítette: Berki Noémi

A baba felsőrészének elkészítése után sokat töprengtem azon, hogy a ruha szoknya részét hogyan készíthetném el. Ehhez vázlatokat készítettem, és arra a döntésre jutottam, hogy a ruhát emberi méretekhez képest átírom azzal, hogy az átlagos emberi magassághoz képest feljebb emelem, és a szoknyarész ezáltal megnyúlik. Ennek is egy másé alapot szerettem volna készíteni. Először dróthálók összerakásával készítettem el a szoknya alapját.

16. ábra: fotók a felrakott dróthálóról (4 db), saját fotók

17. ábra: papírmásé első réteg (2 kép), saját fotók

Következő lépésként szintén vizes lapokat kezdtem el felrakni, majd a tapétaragasztós papírdarabokat.

18. ábra: papírmásé második réteg (2 kép), saját fotók

Utána a kartonlapokat helyeztem fel az alapra.

19. ábra: munkafolyamat, a karton első rétegének felhelyezése közben, készítette:

Berki Noémi

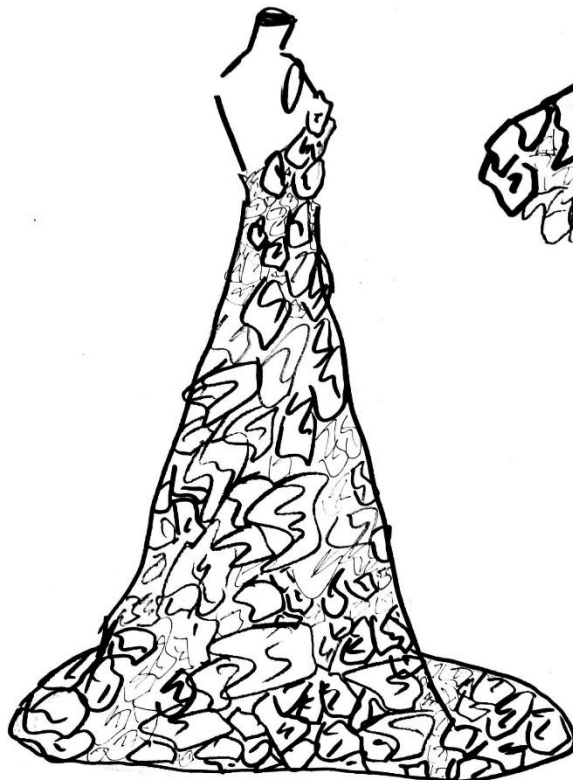
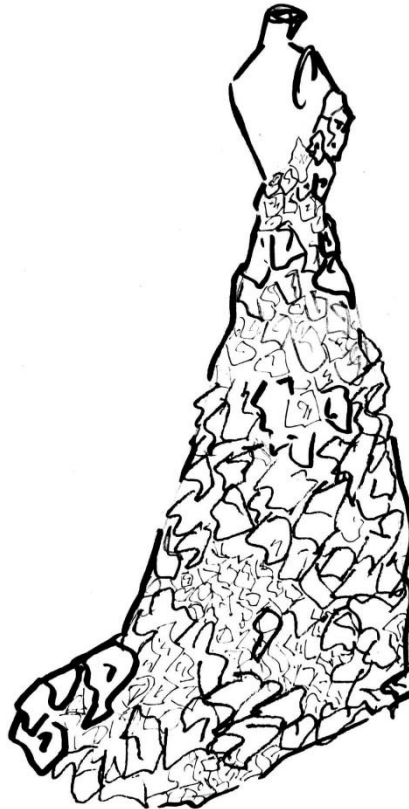

20. ábra: felhelyezett első réteg karton, saját fotó

Kérdések merültek fel bennem azzal kapcsolatban is, hogy legyen-e a ruhának uszálya, és ha legyen, akkor annak milyen legyen a formája, hisz ennek az alakja nagyon fontos lehet az értelmezését tekintve is. Ezért az ötleteimhez rajzokat készítettem.

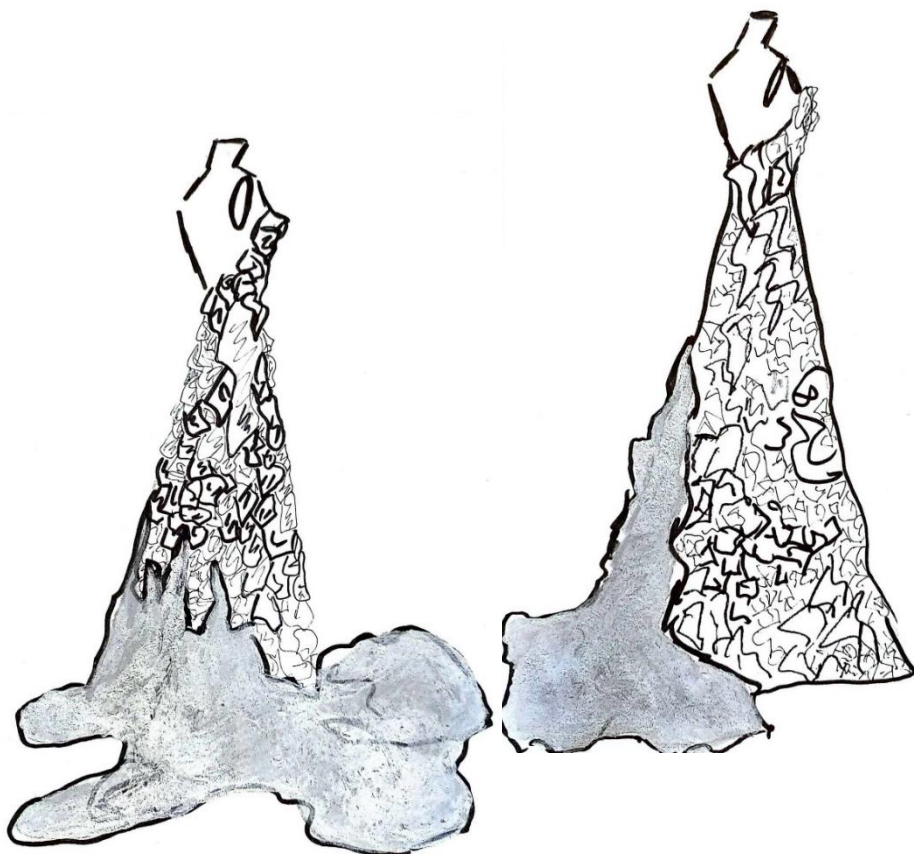
21. ábra: vázlat az uszályhoz (1)

Itt egy kisebb uszályt képzeltem el.
Csak a szoknya hátsó részénél lett volna látható, és a szoknyához építettem volna a további darabokat.

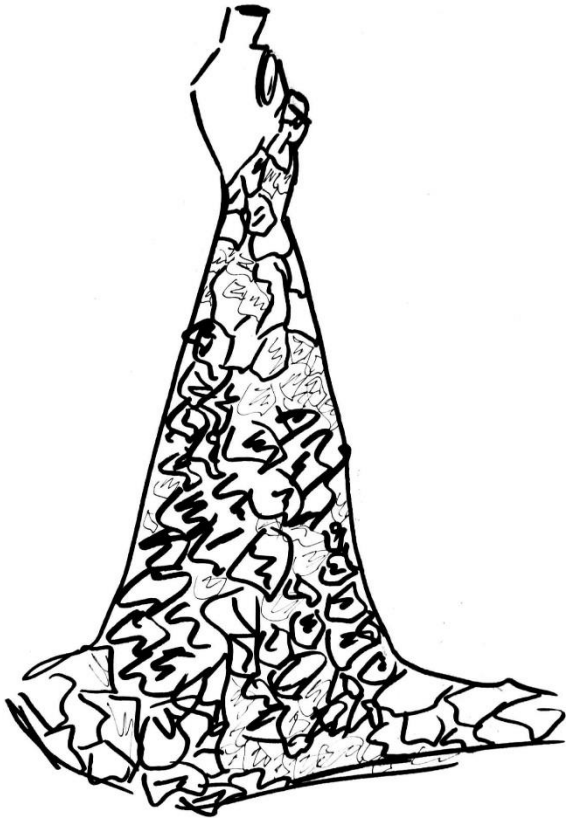
22. ábra: vázlat az uszályhoz (2)

Az uszály itt szintén a szoknyához lett volna építve, és körbefutott volna az egész alsórészen.

23. ábra: vázlat az uszályhoz (3 - 4)

Az uszályt itt egy fényes alapanyaggal készítettem volna el, pl. alufólia. Két változatot is készítettem ehhez: az egyikben az uszály terebélyes, és körbeveszi a szoknyát. A másik vázlat szerint az uszály a hátsó rész közepétől kezdődne, és csak hátul lenne látható.

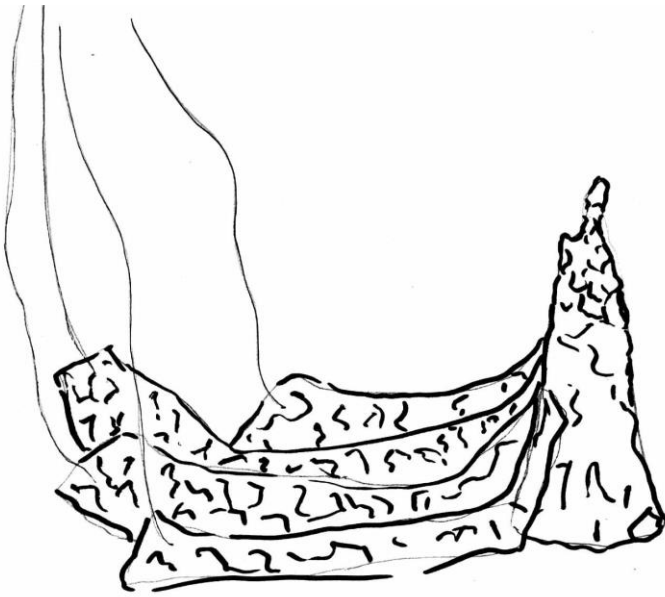

24. ábra: vázlat az uszályhoz (4)

Itt az uszály egy négyzetes alapot kapott volna. Ezt is hozzáépítettem volna a szoknyához.

Amikor a vázlatokat készítettem, eleinte úgy gondolkodtam, hogy az uszálynak nem kell feltétlenül nagy méretűnek lennie, később viszont úgy véltem, hogy a monumentális ruhához, egy monumentális uszály illik.

A teret itt már szerettem volna belevonni az alkotásba. Vázlataimat eszerint készítettem el.

25. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (1)

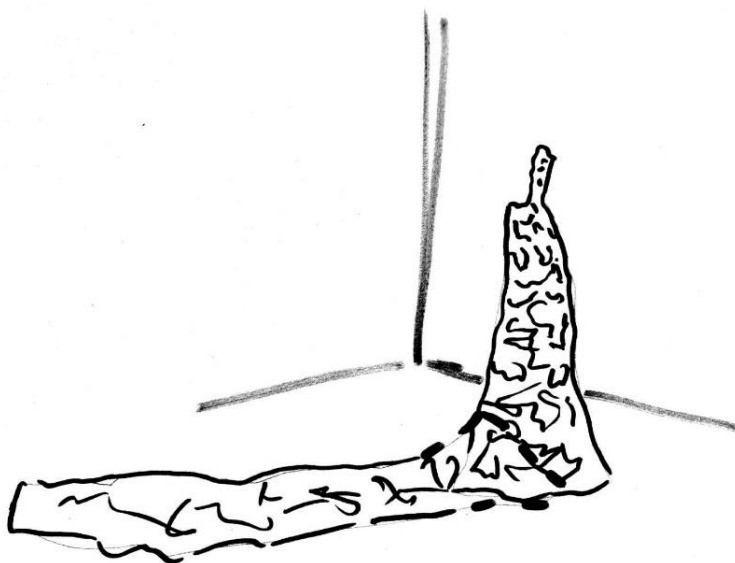
A ruhához nagyobb darabokból álló kartonokat tűztem volna fel a szoknyához. A végeit egy damil

segítségével fellógattam volna, ezzel az emlékek illékonyágát szimbolizáltam volna.

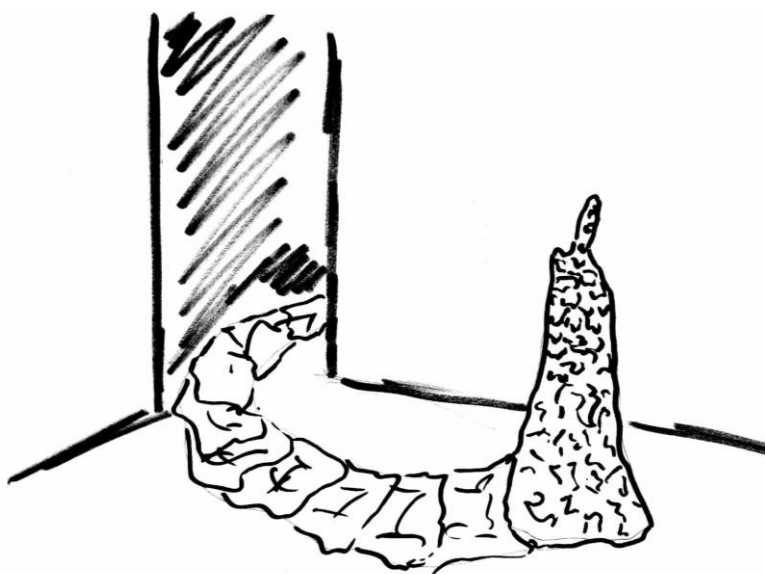
26. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (2)

Itt is a ruhához tűztem volna fel a közepes nagyságú kartondaradokat, azonban ezeket már a talajon helyeztem volna el.

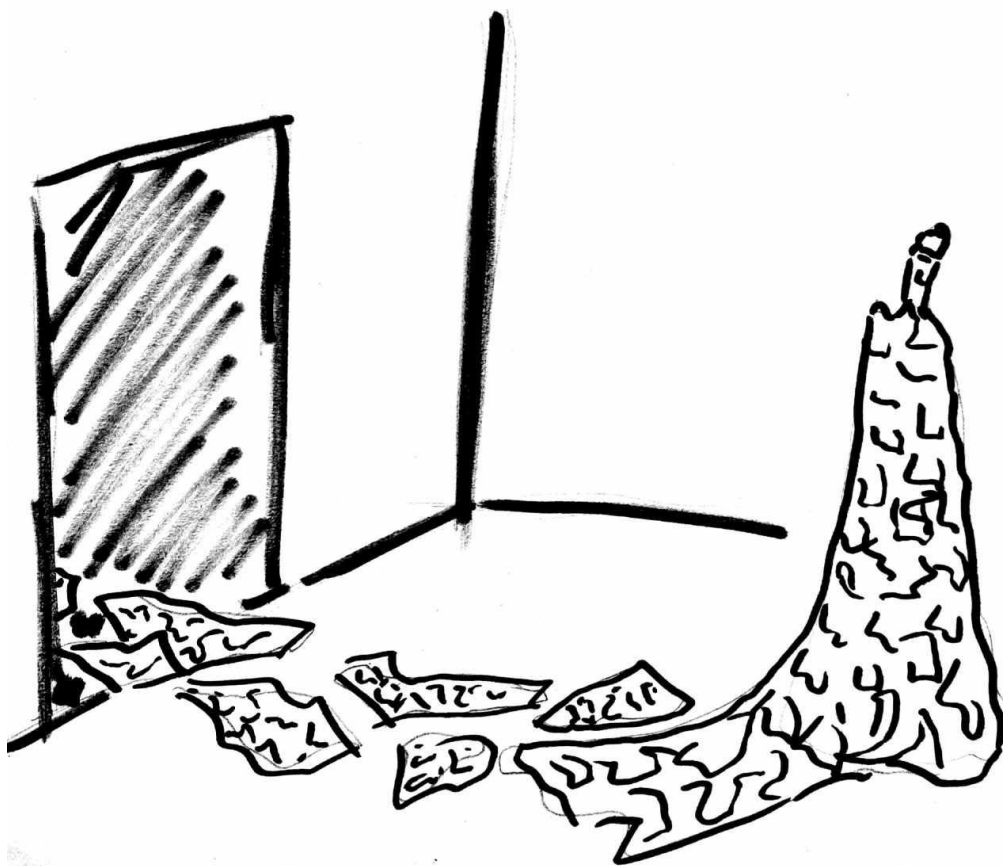
27. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (3)

Itt egy hosszabban elnyúló, de egybefüggő uszályt képzeltem el, viszont úgy éreztem, hogy ez nem teljesen tenné egységessé a ruhával alkotott helyzetét.

28. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (4)

Ebben a megoldásban az uszály egy egybefüggő utat jelképezett volna, amely egyben a haladás szimbóluma is lett volna. Azonban, úgy véltem, hogy az egységessége nem a legmegfelelőbb mondanivalóval rendelkezik.

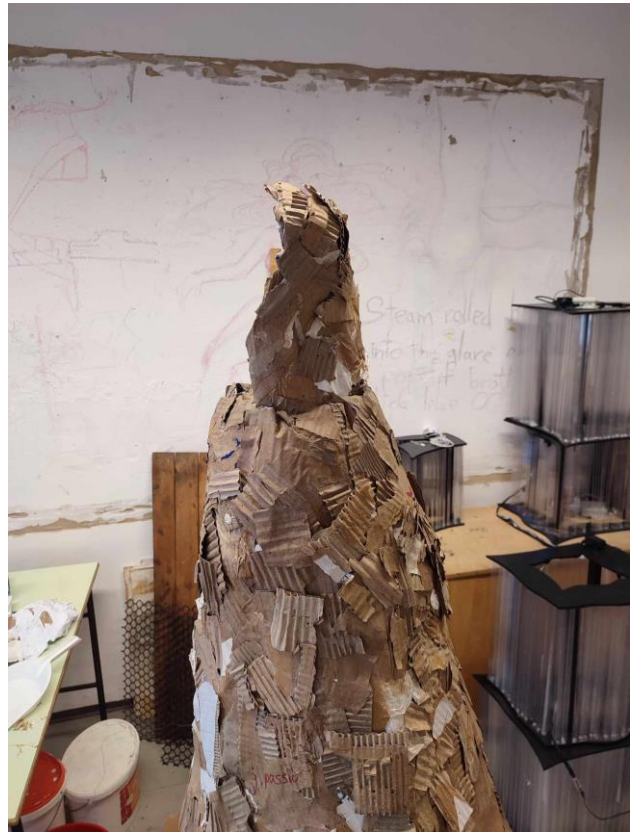
29. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (5)

Az utolsó vázlatomon a végleges koncepció látható. A kartonokdobozok közepes méretűek lesznek, és szintén egy utat fognak szimbolizálni. Azonban ez az út, szakadozott, töredékes. Ahogyan az emlékeink is.

Az uszályt is kollázként terveztem el. Alapanyagai a kartonon kívül: kazettaszalag, madzag, és egyéb hulladék anyagok. Ezek az alapanyagok nekem az összekötöttést jelképezik: logikus következményeket az emlékek és a döntéseink között.

Az uszály részei helyszíntől függően 6-8 darabból fognak állni.

A munkám tehát még nem érte el a végső fázist. A kollázst egységesíteni szeretném, a Ficzek tanár úr órájához hasonló alkotásom alapján. Jelenleg a ruhám így néz ki:

30. ábra: kollázsruha, saját fotó, (4 kép)

8. Összegzés

Három évvel ezelőtt, amikor kiválasztottam, hogy milyen egyetemen tanuljak, az is fontos szerepet töltött be a döntésemben, hogy úgy éreztem, hogy ez a szak sokféle műfajban enged mozogni a későbbiekben. Abban bíztam, hogy ez idő alatt, és ismereteim kiterjesztése után már egy olyan képet fogok kapni a művészetről, ami segít abban, hogy a későbbiekben egy dologra tudjak koncentrálni, és azt továbbfejleszteni.

Habár, rengeteg ismerettel gazdagodtam az elmúlt évek során, még mindig nem tudom, hogy mi az az egy konkrét dolog, ami igazán érdekel engem, sőt minél többet tanultam, és technikát próbáltam ki, annál inkább szélesedett az a spektrum, ami engem foglalkoztat. A diplomamunkámmal szerettem volna a saját kérdéseimre is választ adni, miszerint választanom kell-e műfajt, vagy alkothatok szabadon. Átléphetem-e a határt?

Diplomamunkám elkészítése egyaránt sok nehézséggel, de tapasztalattal is járt. Készítése közben olyan gondolatok merültek fel bennem, amikben párhuzamot tudtam vonni a ruhával is. Féltem, hogy mi fog történni ezután a három év után, hogy milyen nyomot hagyok majd magam után. Az egyetem megtanította nekem, hogy hogyan tudjam úgy átlépni a saját határait, amiben még komfortosan is érezhetem magam. Rengeteget tanultam magamról, a kitartásomról, és a gyenge pontjaimról. Mindig is nehézséget okozott nekem, hogy bizonyos dolgokat elengedjek, és tovább tudjak ezeken lendülni. Megtanultam, hogy a diploma nem csak egy papír. Az emberi és szellemi fejlődésemet is tanúsító okirat. Ha kilépek az egyetem ajtóin már egy másik ember leszek. Elhagyom a régi komfortot, és egy újat kell keresnem. Ezután egy újabb határt fogok átlépni. A karrierem kezdete lesz ez a nap. Azonban, magammal fogom vinni azokat a töredékeket. Az emlékeket, amit a barátaimmal gyűjtöttem itt. Egy újabb szeletet magamból, az önismeretem útjából.

A szakmai sikereimet és a kudarcaimat. Ezek csak darabok, ahogy éppen az összetépett kartonok is. Mégis most egy egész fog alkotni. Ezek egyszerű anyagot, mégis egy ékes estélyit alkotnak. Az én töredékeim is ilyenek. Valami feljebbvalóra mutat előre. Átléptem a határomat...

9. Irodalomjegyzék

- Reiko Koga: A divat története a 20. században, 218 -220. o., fordító: Gabos Erika,
Lektor: Dr. Dózsa Katalin
- Charlotte Seeling: Fashion (150 Years Couturiers Designers Labels), 210. o.
- Hárs Éva: Martyn Ferenc, 207. o., 208. o., 213. o.
- Hárs Éva - Romváry Ferenc: Modern Magyar Képtár Pécs, 368. - 369. o.
- Fazekas Orsolya: Csak vállfákat hozzatok! Király Tamás, a divatművész 64.o., 74. –
75.o.
- Szerkesztő: Mátrai Péter: Textil és divat ABC, 224. – 225. o.

10. Hivatkozások

- <https://divatmarketing.com/muveszeti-utcatarlat-az-andrassy-uton/>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://www.ludwigmuseum.hu/kiallitas/kiraly-tamas-out-box>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- https://centrifuga.blog.hu/2010/07/02/ruhak_a_magasban_ica_kiraly_tamas_divatterve_zonel

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://e-nyelv.hu/2018-12-27/ruha/>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- https://galeria.index.hu/kult/2014/01/22/kudasz_gabor_arion_-_memorabilia/

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://www.rockbook.hu/st%C3%ADlusok/grunge>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://kepiras.com/2019/04/lieber-erzsebet-szovethiba-kaotikus-e-a-mualkotas-es-az-azt-ovezo-valosag-kapcsolata>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/?fbclid=IwAR3_G_EFOAwQvhB2LQ7wz6FxJR8sh99_63gHF27hgojbpNbpYvTvWoetA-o

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://www.metmuseum.org/toah/keywords/dress>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21

- <http://barbaraguttmannew.blogspot.com/p/zchor-heb-remember-installation.html>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- https://www.mumok.at/en/exhibition/elisabeth-wild-fantasiefabrik?fbclid=IwAR1Hkm_y09enDZ0iM3QxNtVLSbXjSwIIaKRN33F6ucI3QtTmfvvSuCKKamI

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

- <https://contextus.hu/monomi-ohno-japan-szobrasz-kartondobozok/>

Utoljára megtekintve: 2024. 04. 21.

11. Képjegyzék

- 1. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 1.)
- 2. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 2.)
- 3. ábra: Király Tamás: Out of te Box, Ludwig Múzeum, Budapest, 2019. (saját fotó 3.)
- 4. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 1.)
- 5. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 2.)
- 6. ábra: Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása, Budapest, 2019. (saját fotó 3.)
- 7. ábra: Kudász Gábor Arion – Memorabilia (részlet)
- 8. ábra: terv az installálásra, szkennelt kézi rajz (1)
- 9. ábra: terv az installálásra, szkennelt kézi rajz (2)
- 10. ábra: terv az installálásra, Photoshopban készített látványkép
- 11. ábra: kép az elvetett ötletéről (1)
- 12. ábra: terv a szoknyához
- 13. ábra: kép az elvetett ötletéről (2)
- 14. ábra: kép az elvetett ötletéről (3)
- 15. ábra: kép az elvetett ötletéről (4)
- 16. ábra: Guttman Barbara: Zchor, installáció 1. kép

- 17. ábra: Guttman Barbara: Zchor, installáció 2. kép
- 18. ábra: ábra: Király Tamás ruhái a kifutón, link a kép webhelyéről:

https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/?fbclid=IwAR3_G_EFOAwQvhB2LQ7wz6FxJR8sh99_63gHF27hgojbpNbpYvTvWoetA-o

- 19. ábra: Király Tamás ruhái fotón, link a webhelyről:

https://terikebudapest.com/2023/03/07/kiraly-tamas-es-vivienne-westwood/?fbclid=IwAR3_G_EFOAwQvhB2LQ7wz6FxJR8sh99_63gHF27hgojbpNbpYvTvWoetA-o

- 20. ábra: Paco Rabanne miniruhája alumíniumlemezből és rézdrótból 1. (a képeket a lábjegyzékben említett könyvből fotóztam ki)
- 21. ábra: Paco Rabanne miniruhája alumíniumlemezből és rézdrótból 2. (a képeket a lábjegyzékben említett könyvből fotóztam ki)
- 22. ábra: Johji Yamamoto: Fából készült ruhája,
kép forrása: <https://www.metmuseum.org/toah/keywords/dress>
- 23. ábra: Paizs László munkája, 369. oldalon, (a képet a könyvből fotóztam ki)
- 24. ábra: Martyn Ferenc munkája, 207. o., (a képet a könyvből fotóztam ki)
- 25. ábra: Elisabeth Wild: Imagination Factory, mumok, Bécs (a képek saját fotóim, 2 db)
- 26. ábra: kép forrása: <https://contextus.hu/monomi-ohno-japan-szobrasz-kartondobozok/>
- 27. ábra: ábra: kép forrása: <https://contextus.hu/monomi-ohno-japan-szobrasz-kartondobozok/>
- 28. ábra: kísérlet, saját fotó (1)
- 29. ábra: kísérlet, saját fotó (2)
- 30.. ábra: kísérlet, saját fotó (3)
- 31. ábra: kísérlet, saját fotó (4)
- 32. ábra: munkám Ficzek tanár úr kurzusára, sorozat 1. része, saját fotók, (3 db)
- 33. ábra: munkám Ficzek tanár úr kurzusára, sorozat 2. része, saját fotók, (4 db)
- 34. ábra: munkafolyamat (2 kép), készítette: Berki Noémi
- 35. ábra: fotók a felrakott dróthálóról (4 db), saját fotók
- 36. ábra: papírmásé első réteg (2 kép), saját fotók
- 37. ábra: papírmásé második réteg (2 kép), saját fotók

- 38. munkafolyamat, a karton első rétegének felhelyezése közben, készítette: Berki Noémi
- 39. ábra: felhelyezett első réteg karton, saját fotó
- 40. ábra: vázlat az uszályhoz (1)
- 41. ábra: vázlat az uszályhoz (2)
- 42. ábra: vázlat az uszályhoz (3 - 4)
- 43. ábra: vázlat az uszályhoz (4)
- 44. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (1)
- 45. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (2)
- 46. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (3)
- 47. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (4)
- 48. ábra: vázlat az uszály téri megoldására (5)
- 49. ábra: kollázsruha, saját fotó, (4 kép)

12. Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet nyilvánítani azoknak az embereknek, akiknek nagyon sokat köszönhetek ezzel a projekttel kapcsolatban. Ötleteik, és biztatásuk által sikerült ez a diplomamunka. Ifj. Ficsek Ferenc, Sörös Rita, Krajnik Szabolcs, Varga Viktória jelenlegi-és volt tanáraink rengeteg segítségével elég önbizalmat adott azzal kapcsolatban, hogy megalkossam a munkámat. Továbbá szeretném megköszönni Berki Noéminek, a szobatársamnak, és barátnőmnek, hogy ilyen jó barát volt, és asszisztált a projektem előre haladása érdekében. Illetve, bátyámnak, és a feleségének, hogy ötleteik által inspirálódhattam.

Határátlépés

Szurgent Gerda

Képi ábrázolás (Festészet specializáció), BA, nappali munkarend

Rippl-Rónai Művészeti Intézet, Vizuális Tanszék

Belső témavezető: Jancsikityné Lieber Erzsébet Margit DLA, egyetemi docens, Rippl-Rónai Művészeti Intézet, Vizuális Tanszék

Képzőművészet, divat vagy jelmez? Egyáltalán szét kell-e választanunk a művészetet különböző részekre? Miért fontos az, hogy valamit be tudjunk határolni, és egyáltalán ki szabja meg, hogy mi fér bele a művészet fogalmkörébe? Ezek a kérdések merültek fel bennem, amikor a diplomamunkámmal kezdtem el foglalkozni.

Kutatásaim során ezt a problémakört vizsgáltam meg. Király Tamás, divatművész nagy hatással volt rám a diplomamunkám inspirációforrásakor. 2019 –be egy kiállításon jártam a Ludwig Múzeumban, az Out of the Box címűn, amelyen az ő ruhái voltak bemutatva. Király ruhái hordhatatlan anyagokból készültek, és sokkal inkább a művészetért alkotott. Azonban számos divattervező is készített már hétköznapi viselésre alkalmatlan ruhákat. Pl.: Johji Yamamoto fából készített ruhát, Paco Rabanne pedig alumíniumlemezről. Ezek a kiemelkedő alkotások arra ösztönöztek, hogy én is hozzájuk hasonlóan hordhatatlan ruhát alkossak. Én a kartondobozokat használtam fő alapanyagként. Ezeket tépéssel kis egységekre osztottam, rongáltam a felületükre, és leszakítottam a rétegeket egymásról. Ezzel mindegyik darab egyedivé vált. Eleinte más koncepció alapján indultam el, de a kollektív konzultációk során tanárain javaslatára egy más ponton kellett, hogy elinduljak. Úgy döntöttem, hogy egy kollázsruhát fogok készíteni, ezért a kollázs és assemblage témájában is kerestem példákat:

Martyn Ferenctől, és Paizs Lászlótól. Továbbá, a karton felhasználásában is kutattam. Elisabeth Wild kartonból készített bútorait, és Monomi Ohno japán kartonművész alkotásait vizsgáltam meg. A ruhámnak egy papírmásé alapot készítettem, a volt tervező tanárom javaslatára. Egy próbababát folpackkal fedtem le, majd vizes papírréteget raktam rá egy rétegben, ezután tapétaragasztóval bekent papírdarabokat, két rétegben. Harmadik lépésként a kartondobozokat kentem be a ragasztóval. Hagytam megszáradni, és addig hozzákezdttem a szoknyarészhez. Az egész ruhát meg akartam emelni az átlagos emberi magassághoz képest, monumentálissá tenni ezáltal az alkotásomat. A szoknyához ezért dróthálót raktam fel alapként. Erre raktam aztán a

vizes papír, a tapétaragasztós papír és a tapétaragasztós karton rétegeket. Amikor a ruha mindkét része megszáradt, összeállítottam azt. A ruha kollázsjellegét még tovább akarom dolgozni, melyhez Ifj. Ficsek Ferenc tanár úr kurzusa alatt készített munkám adott ihletet. Ott kazettaszalaggal, spárgával, egy cipővel, kartondarabokkal és tükördarabokkal dolgoztam. Az egységesítés érdekében fekete és fehér festéket kentem fel rájuk. A diplomamunkámban a karton mellett ezek alapján még kazettaszalagot, és madzagot is fogok használni. Illetve, a ruhának egy uszály részt is fogok adni. Az uszály kartonjai közepes méretűek lesznek, és egy utat fognak szimbolizálni. Azonban ez az út, szakadozott, töredékes lesz. Ahogyan az emlékeink is. Koncepcióm lényege, hogy a karton foszlását az emlékeinkkel hozom párhuzamba. Ugyanúgy megfoszlanak, ahogy az én darabjaim is. Az emlékektől az élet kerek egészzé válik. Döntéseinknek logikus következményei vannak, mellyel átléphetünk bizonyos határokat. Akár a művészetben, akár az élet más területein.

Diplomamunkám elkészítése egyaránt sok nehézséggel, de tapasztalattal is járt. Készítése közben olyan gondolatok merültek fel bennem, amikben párhuzamot tudtam vonni a ruhával is. Félttem, hogy mi fog történni ezután a három év után, hogy milyen nyomot hagyok majd magam után. Az egyetem megtanította nekem, hogy hogyan tudjam úgy átlépni a saját határait, amiben még komfortosan is érezhetem magam. Rengeteget tanultam magamról, a kitartásomról, és a gyenge pontjaimról. Mindig is nehézséget okozott nekem, hogy bizonyos dolgokat elengedjek, és tovább tudjak ezeken lendülni. Megtanultam, hogy a diploma nem csak egy papír. Az emberi és szellemi fejlődésemet is tanúsító okirat. Ha kilépek az egyetem ajtóin már egy másik ember leszek. Elhagyom a régi komfortot, és egy újat kell keresnem. Ezután egy újabb határt fogok átlépni. A karrierem kezdete lesz ez a nap. Azonban, magammal fogom vinni azokat a töredékeket. Az emlékeket, amit a barátaimmal gyűjtöttem itt. Egy újabb szeletet magamból, az önismeretem útjából. A szakmai sikereimet és a kudarcaimat.

Ezek csak darabok, ahogy éppen az összetépett kartonok is. Mégis most egy egészet fog alkotni. Ezek egyszerű anyagok, mégis egy ékes estélyit alkotnak. Az én töredékeim is ilyenek. Valami feljebbvalóra mutat előre. Átléptem a határomat...

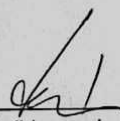
NYILATKOZAT

SZURGEMT GERDA (név) (hallgató Neptun azonosítója: H2QUCK)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakedolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakedolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2024. év 04. hó 18. nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréseről és eredetiségéről

A hallgató neve: SZURGENT GERDA
A Hallgató Neptun kódja: H2QUCK
A dolgozat címe: HATA'RA'TLE'PE'S
A megjelenés éve: 2024.
A konzulens intézetének neve: RIPPL-RÁNYAI MŰVÉSZETI INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: VIZUÁLIS TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024. év 04. hó 18. nap

Szurgent Gerda
Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.